

PROBLEM ZAGROŻEŃ INTERNETOWYCH W EDUKACJI AKADEMICKIEJ

Wstęp

Żyjąc na przełomie XX i XXI wieku jesteśmy świadkami głębokich przemian społecznych spowodowanych w głównej mierze postępowaniem technicznym, jaki dokonał się w okresie ostatnich 20-30 lat. Rozwój w dziedzinie informatyki i telekomunikacji oraz rosnąca rola informacji przyczyniły się do powstania nowego społeczeństwa – **społeczeństwa informacyjnego**.

W tak zmieniającej się rzeczywistości często pojawia się pytanie o to, co zyskujemy a co tracimy dzięki transformacji społecznej, w której uczestniczymy. O ile korzyści, wynikające z postępu cywilizacyjnego nie budzą raczej wątpliwości, o tyle kwestia negatywnych aspektów ekspansji nowych technologii nie jest już tak oczywista. Coraz powszechniej dostrzega się fakt, iż wraz z rozwojem cywilizacyjnym zwiększa się obszar zagrożeń, na jakie narażony jest każdy z nas. Mając to na względzie bez przesady można stwierdzić, że nowe technologie zmieniły zakres znaczenia terminu zagrożenie, tak jak zmieniły otaczającą nas rzeczywistość.

W takich właśnie realiach szczególną rolę należy przypisać **edukacji dla bezpieczeństwa** na wszystkich jej etapach, a więc także w edukacji akademickiej. To od uczelni zależy, czy przygotowuje swoich studentów do życia w ewoluującym społeczeństwie jako świadomych uczestników technologii informacyjnej.

Świadomych oznacza nie tylko kompetentnych w zakresie posługiwania się nowymi technologiami, znających korzyści wynikające z postępu cywilizacyjnego, ale również zdających sobie sprawę z negatywnych aspektów technologizacji życia. Ze względu na to, że obecnie największymi katalizatorami przemian społecznych są komputer i Internet, to właśnie na zagrożenia związane z nimi należy zwrócić szczególną uwagę w edukacji akademickiej.

W swoim wystąpieniu chciałabym - w części pierwszej - określić rodzaje tych zagrożeń, zaś - w części drugiej - przybliżyć badania, dotyczące **zagrożeń Internetem wśród studentów** wybranych uczelni, w tym studentów WSGE w Józefowie.

1. Zagrożenia internetowe w edukacji

W rozważaniach dotyczących kwestii wykorzystywania Internetu w edukacji zazwyczaj dostrzega się jego pozytywne aspekty (Juszczak, 1998, Siemieniecki, 1998), chociaż nie pomija się różnorodnych zagrożeń. Można zauważyć, że autorzy podejmujący problematykę zagrożeń związanych z powszechnym stosowaniem technologii informatycznej w edukacji generalnie zajmują jedno z dwóch stanowisk²¹².

Jedni problem zagrożeń internetowych ujmują dość szeroko jako jeden z przejawów technicyzacji życia, do której mają negatywny stosunek, ponieważ uważają, że prowadzi do

²¹² K. Kruszewski, *Słowiki i wróble*, [w:] *Pedagogika@środki informatyczne i media* (pod red. M. Tanasia), Warszawa-Kraków 2005.

dehumanizacji stosunków międzyludzkich, przyczyniając się do obniżenia efektywności profesjonalnych oddziaływań.

Drudzy, nie negują całkowicie technologii informatycznej w edukacji, ale wskazują, że komputer tak jak inne wynalazki jest narzędziem, które może być wykorzystane w sposób zarówno właściwy jak i niewłaściwy, przynosząc korzyści bądź szkody (Morbitzer, 2002).

Niezależnie od prezentowanego podejścia nie ulega wątpliwości, że Internet oddziałuje na sferę psychologiczną i społeczną człowieka (Tanaś, 1993). Można opisać konkretne działania użytkowników Internetu i wyodrębnić zagrożenia ich funkcjonowania w aspekcie psychologicznym i społecznym. (Hankała, 2005). Należą do nich:

- zagrożenia dotyczące sfery poznawczej, które ujawniają się m.in. w uniformizacji sposobów myślenia, ograniczeniu myślenia twórczego, dominacji materiału obrazowego nad słownym, chaosu informacyjnego;
- zagrożenia odnoszące się do sfery emocjonalnej to np. lęk przed komputerem, syndrom uzależnienia się od Internetu;
- zagrożenia w sferze wolicjonalno-refleksyjnej przejawiają się obniżeniem kreatywności człowieka, ograniczaniem jego autonomii i niezależności poznawczej, manipulowaniem jego tożsamością;
- zagrożenia dla sfery relacji interpersonalnych najczęściej, które sprowadzają się do zastąpienia bezpośrednich kontaktów mistrz-uczeń kontaktami pośrednimi, prowadzą do zubożenia kontaktów społecznych²¹³.

2. Zagrożenia internetowe studentów w świetle badań

Problem zagrożeń internetowych studentów stał się przedmiotem badań prowadzonych na wyższych uczelniach; min. takie badania miały miejsce w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, na Uniwersytecie Rzeszowskim, w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Krakowie.

Badania własne nad **uzależnieniem od Internetu studentów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie** prowadził A. Augustynek²¹⁴. Podstawowym celem badań było poznanie skali rozprzestrzenienia się uzależnienia od Internetu wśród studentów AGH. W badaniach ankietowych uczestniczyło 2177 studentów I roku wszystkich wydziałów AGH oraz 1313 studentów III roku, także wszystkich wydziałów. Autor badań, opierając się na literaturze zagadnienia założył, że osoby uzależnione od Internetu będą przeznaczać na niego od 31 do 50 godzin tygodniowo (około 4-6 godzin dziennie).

Jak wykazała analiza wyników badań zdecydowana większość badanych (93,8% na I roku studiów i 89,14 % na III roku studiów) przeznacza na Internet nie więcej niż 3 godziny dziennie. Uzależnionych od Internetu było 0,4% na I roku i 1,29% na III roku. Na I roku od Internetu uzależnionych było

²¹³ A. Hankała, *Psychologiczne i społeczne zagrożenia związane z zastosowaniem mediów i technologii informatycznej w edukacji*, [w:] *Pedagogika@ środki informatyczne i media* (pod red.) M. Tanasia, Warszawa-Kraków 2005.

²¹⁴ A. Augustynek, *Osobowościowe determinanty zachowań internetowych*, [w:] L. Haber (red.), *Mikrosocjalność informacyjna na Naukowo-Dydaktyczne AGH*, Kraków 2001.

zaledwie 0,3% studentek i 0,7% studentów. Z kolei liczba uzależnionych, mimo że nadal mała, wzrosła kilkukrotnie na III roku studiów (1,4%). Natomiast zarówno na I jak i III roku więcej uzależnionych jest studentów (odpowiednio 0,7% i 1,8%) niż studentek (0,3% i 0,4%).

Odwołując się do klasyfikacji osób uzależnionych od Internetu Greenfielda (1999) autor badań zwrócił uwagę na grupę osób, która nie potrafi zaprzestać zbyt częstego i długiego komunikowania się z innymi poprzez Internet. Zadał więc badanym studentom AGH pytanie o czas poświęcony na komunikowanie się z innymi przez Internet. Analizując odpowiedzi studentów stwierdził, że problem zbyt długiego (powyżej 3 godzin dziennie) komunikowania dotyczy 2,1% badanych z I i 2,4% z III roku (nie wystąpiły w tym przypadku istotne różnice pomiędzy studentami i studentkami). Kolejnym kryterium uzależnienia była samoocena badanych. W samoocenie za zagrożonych uzależnieniem uznało się 5,6% badanych I i 2,4% z III roku. Natomiast 4,5% na I i 1,31% na III roku za uzależnionych.

Autor porównał w tym zakresie wyniki uzyskane przez studentów III roku Wydziału Elektroniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki AGH. Studenci ci niewątpliwie są osobami posiadającymi dużą wiedzę informatyczną i doświadczenie komputerowe w zakresie korzystania z Internetu. Za zagrożonych Internetem uznało się 8,82% przebadanych studentów III roku Wydziału Elektroniki a jako uzależnionych 6,47%. Wyniki te, mimo że wyższe nie różnią się w sposób istotny od tych uzyskanych w populacji studentów wszystkich wydziałów AGH i potwierdzają relatywnie niezbyt duże rozpowszechnienie uzależnienia od Internetu wśród studentów AGH.

Przedstawione rezultaty badań pozwalają na sformułowanie wniosku, iż uzależnienie od Internetu jest zjawiskiem stosunkowo rzadkim wśród studentów AGH. Jednak nawet w tych stosunkowo rzadkich i indywidualnych przypadkach, zdaniem autora, wystąpienie uzależnienia od Internetu może być dramatem osobistym, dlatego należy tym osobom pomóc.

Anna Karwińska²¹⁵ prowadziła badania ankietowe wśród 140 studentów III roku w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Krakowie na temat sposobu korzystania z **komputera jako pomocy dydaktycznej**. Autorka badała również korzyści i zagrożenia, jakie niesie, zdaniem studentów, Internet. Na pytanie: jakie korzyści przynosi Internet, większość respondentów stwierdziła, że jest bazą danych z której można szybko i wygodnie korzystać, co więcej bez specjalnego wysiłku (określali to jako „możliwość ściągania potrzebnych plików”). Badani studenci postrzegali również zagrożenia związane z dostępem do Internetu. Przede wszystkim określali go jako „złodzieja czasu” i podkreślali negatywne skutki zdrowotne.

Zenon Krupa²¹⁶ prowadził pilotażowe badania wśród 143 studentów II i IV roku studiów dziennych Uniwersytetu Rzeszowskiego wybranych trzech kierunków: filologii polskiej, historii i matematyki. Sondaż miał na celu pokazać, czy **Internet** rzeczywiście stanie się **zagrożeniem dla funkcjonowania tradycyjnych bibliotek**, czy studenci wybiorą tradycyjną książkę czy jej elektroniczną wersję?

Wśród badanych studentów codziennie z Internetu korzystało 22,4% badanych, 39,9% korzystało kilka razy w tygodniu; najmniej z tego medium korzystali studenci filologii polskiej, codziennie tylko

²¹⁵ A. Karwińska, *Komputer jako „pomoc dydaktyczna”. Opinie*

studentów.http://www.uz.zgora.pl/kmti/konferencje/media_a_educacja/referaty/Karwińska.pdf

²¹⁶ Z. Krupa, *Internet – zagrożenie czy uzupełnienie tradycyjnej biblioteki?* <http://eprints.rdis.org/8884/1/krupa.pdf>

10,6% respondentów. W jednym z pytań otwartych ankietowani mieli wskazać plusy i minusy korzystania z biblioteki i z Internetu. Do najczęściej powtarzających się plusów z biblioteki zaliczyli: bardzo dobry dostęp do dużej liczby wiarygodnych i sprawdzonych źródeł, darmowy dostęp do książek, owocne wykorzystanie czasu między zajęciami, możliwość komputerowego zamawiania książek, miłą i sprawną obsługę. Jako minus wskazali zbyt małą liczbę potrzebnych książek do wypożyczenia na zewnątrz, brak niektórych tytułów. Respondenci widzieli też plusy korzystania z Internetu. Zaliczyli do nich przede wszystkim: szybkość uzyskiwania potrzebnych informacji, darmowy dostęp do czasopism i gazet, możliwość kontaktu ze znajomymi (gadu-gadu, czat, e-mail).

Minusów widzieli znacznie więcej. Do najważniejszych zaliczyli: brak pewności co do poprawności i prawdziwości wyszukiwanych informacji, „kiepską jakość materiałów”, „pożeracz czasu” oraz płatne koszty połączenia.

Ciekawe wnioski można wysunąć analizując odpowiedzi badanych studentów na temat czytania e-booków tj książek w wersji elektronicznej. Tylko 18,2% studentów czyta książki w wersji elektronicznej, większość – 81,8% wybiera tradycyjną książkę.

Trochę inaczej badani studenci podchodzili do czytania gazet i czasopism w wersji elektronicznej. Znacznie częściej studenci sięgają po gazety i czasopisma w wersji elektronicznej (38,7%) ale po wersję tradycyjną sięga (61,3%).

Respondenci mieli także udzielić odpowiedzi na pytanie: gdzie poszukują informacji do napisania pracy na konkretny temat. Mieli do wyboru 3 warianty odpowiedzi. I tak 12,8% odpowiedziało, że udaje się do biblioteki i tam poszukuje potrzebnych informacji, 5,7% korzysta wyłącznie z Internetu, 81,5% korzysta zarówno z Internetu jak i z biblioteki.

Podsumowując: badania wykazały, że Internet dla większości badanych (90%) nie stanowi zagrożenia dla działań tradycyjnej biblioteki.

Dorota Żuchowska-Skiba²¹⁷ przeprowadziła badania na temat: **Internet jako narzędzie edukacji**. Kryteria selekcji stosowane przez krakowskich studentów przy wyszukiwaniu informacji w Internecie. Badaniem ankietowym objęto około 647 studentów trzech uczelni: AGH, UJ, AE. Była to próba celowa przebadano wyłącznie studentów IV roku, dobierano ich proporcjonalnie tak, aby liczebność w próbie studentów tych trzech uczelni była zależna od liczby studiujących w ośrodkach. Dzięki temu wyniki badań mogą być reprezentatywne dla środowiska akademickiego, tym bardziej, że uczelnie te kształcą inżynierów, humanistów i ekonomistów.

Niemal wszyscy studenci deklarowali korzystanie z Internetu (99%)., tylko 3,4 % zadeklarowało, że z Internetu korzysta sporadycznie, rzadziej niż raz w tygodniu.

Badani studenci określili również stopień wykorzystywania informacji uzyskanych w Internecie w procesie studiowania, najczęściej, bo 56,1% deklarowało że sporadycznie wykorzystuje informacje w Internecie, 37,6%, że regularnie a 6,4% studentów twierdziło, że nigdy nie pozyskuje informacji w Internecie.

Przedmiotem badań była selekcja informacji w Internecie dokonywana przez badanych studentów. Dla nieco ponad jednej trzeciej studentów (30,3%) na wszystkich trzech uczelniach nie miały żadnego

²¹⁷ D. Żuchowska-Skiba, *Internet jako narzędzie edukacji. Kryteria selekcji stosowane przez krakowskich studentów przy wyszukiwaniu informacji w Internecie*, <http://www.ap.krakow.pl/ptn/ref2005/zuchowska.pdf>

znaczenia procedury związane z selekcją informacji. Pozostałe 69,7% studentów stosowało różne procedury selekcji informacji dostępnych w Internecie.

Najczęstszym sposobem wykorzystywanym do zwiększenia wiarygodności informacji internetowych zgodnie z deklaracjami studentów, były opinie znajomych (58%), nieco rzadziej kierowali się w ocenie rzetelności informacji opinią wykładowców (33,1%), 18,4% badanych wybierało portale będące pod patronatem instytutów badawczych a dla 15,1% gwarantem rzetelności były publikacje pod patronatem wydawnictw. 13,7% badanych studentów zadeklarowało korzystanie z innych kryteriów selekcji, w tej kategorii studenci najczęściej wymieniali swoją wiedzę, doświadczenie i umiejętności w samodzielnym ocenianiu wartości informacji zawartych w źródłach internetowych (10%). Najczęściej stosowanie określonych kryteriów rzetelności informacji pozyskiwanych z sieci deklarowali użytkownicy (49,5%), czyli osoby, które opanowały obsługę wielu programów użytkowych. Interesujący jest fakt, że 0,5% spośród tych, którzy deklarowali, że nie umieją obsługiwać komputera, również deklarowała stosowanie kryteriów selekcji informacji z sieci, biorąc pod uwagę opinię wykładowców lub znajomych a także czerpanie informacji z portali internetowych firmowanych przez instytucje badawcze. Okazuje się więc, że nawet brak umiejętności technicznych w obsłudze komputera może nie przeszkadzać w dotarciu do poleconych źródeł internetowych.

Można zauważyć, że studenci, którzy posiadają duże umiejętności komputerowe rzadziej niż inni korzystają z innych kryteriów doboru informacji niż własne doświadczenie, natomiast ci, którzy nie posługują nie mają dużych umiejętności posługiwania się komputerem częściej korzystają z różnorodnych kryteriów selekcji, aby znaleźć użyteczne informacje.

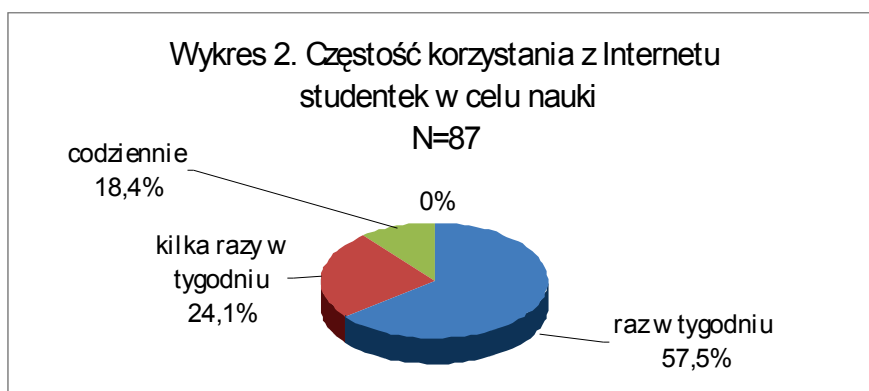
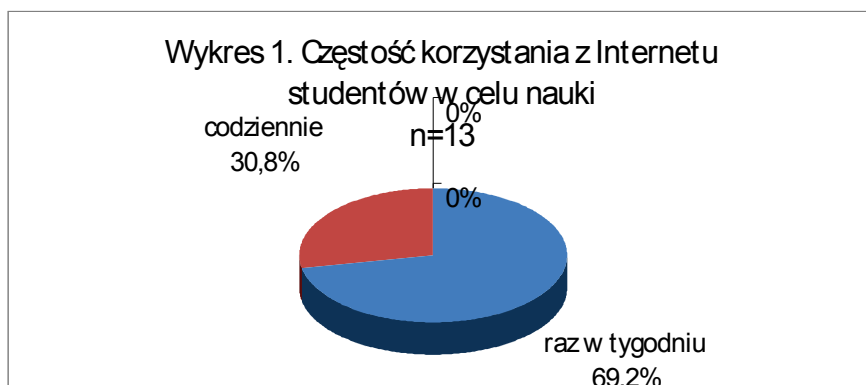
3. Internet jako pomoc edukacyjna studentów WSGE w Józefowie

Podstawowym celem referowanych badań pilotażowych było określenie sposobów korzystania z Internetu przez studentów pedagogiki WSGE w Józefowie w kontekście zagrożeń internetowych dotyczących ich sfery poznawczej i wolicjonalno-refleksyjnej oraz poznanie opinii studentów na temat owych zagrożeń.

Badaniami ankietowymi w roku 2008/2009 objęto 110. studentów wydziału pedagogiki niestacjonarnych studiów licencjackich WSGE, przy czym 100 ankiet uwzględniono w badaniach, ponieważ 10 studentów nie zwróciło ankiet. W badanej grupie było 13. studentów oraz 87. studentek. Wszyscy badani deklarowali umiejętności komputerowe, w tym umiejętność korzystania z Internetu.

Podstawowym wskaźnikiem w badaniach była częstość korzystania z informacji internetowych przez studentów w obszarze korespondującym z tematyką ich studiów.

Analizując wyniki badań ankietowych można wnioskować, że częstość korzystania z Internetu badanych studentów w celu nauki jest zróżnicowana. Codziennie z Internetu korzysta 30,8% studentów, zaś tylko 18,4% studentek. Najczęściej badani korzystają w celu studiowania z Internetu raz w tygodniu: 69,2% studentów i 57,5% studentek, przy czym należy zauważyć, że studentki korzystają również kilka razy w tygodniu z Internetu w celu nauki 24,1%. Ilustrują to poniższe wykresy:



Wynika z tego również, że studentki, w odróżnieniu od badanych studentów, rzadziej korzystają z Internetu codziennie, ale deklarują bardziej więcej form korzystania z Internetu.

Internet jest miejscem, w którym można znaleźć ogromną ilość informacji przydatnych w trakcie studiowania. Są one jednak różnej wartości. Od materiałów rzetelnych po śmieci informacyjne o niskiej wartości merytorycznej, gdyż zgodnie ze specyfiką tego medium nie są one poddawane żadnym procedurom selekcyjnym, zanim zostaną udostępnione odbiorcom. Zatem to właśnie odbiorcy powinni sami selekcjonować te informacje. Staje się to szczególnie ważne w obszarze edukacji. W związku z tym studenci powinni nauczyć się właściwie korzystać z Internetu, aby ten stał się wartościową pomocą dydaktyczną.

Niestety, jak wykazały wyniki badań studenci WSGE nie zawsze stosują kryteria wyboru informacji internetowych. Na podstawie wyników badań można stwierdzić, że więcej studentów (38,5%) niż studentek (9,2%) WSGE nie stosuje żadnych kryteriów podczas wyszukiwania informacji przydatnych w toku studiów.

Badani studenci wykorzystywali Internet do studiowania, stosując kryteria selekcjonowania informacji, wyszczególnione w tabeli 1.

Tabela 1. Stosowanie kryteriów selekcji informacji internetowych przydatnych w nauce przez studentów WSGE (% wskazań)

L.p.	Kryteria sekcjonowania informacji internetowych	Studentki N=87	Studenci N=13
1.	Strony internetowe wydawnictw książek związanych tematycznie ze studiami	16,1	15,3
2.	Strony internetowe polecane przez wykładowców	17,2	7,7
3.	Strony internetowe polecane przez znajomych związane tematycznie ze studiami	36,8	38,5
4.	Strony internetowe instytucji związanych z oświatą	2,3	0
5.	Strony internetowe wyższych uczelni oraz instytutów naukowych	6,9	0
6.	Czytanie systematyczne czasopism internetowych z zakresu nauk humanistycznych	11,5	0
7.	Brak kryteriów	9,2	38,5
Suma		100	100

Z podanego zestawienia wynika, że najczęstszym kryterium selekcji informacji internetowych, stosowanym przez studentów WSGE, jest poszukiwanie stron internetowych polecanych przez znajomych, które są związane tematycznie ze studiami, przy czym to kryterium preferują studenci (38,5%), mniej studentki (36,8%).

Kryterium poszukiwania stron internetowych polecanych przez wykładowców wybiera więcej studentów (7,7%) niż studentek (17,2%), jednak liczba wskazań tego kryterium selekcji nie jest duża, zatem zasadnym wydaje się, aby wykładowcy przeanalizowali przyczyny takiego stanu rzeczy.

Strony internetowe wydawnictw książek związanych tematycznie ze studiami, wybierają zarówno studenci (15,3%) jak i studentki (16,1%) a różnica pomiędzy tymi wyborami nie jest istotna.

Studenci nie uwzględnili w swoich wskazaniach takich kryteriów selekcji jak: strony internetowe instytucji związanych z oświatą, strony internetowe wyższych uczelni oraz instytutów naukowych oraz czytanie systematyczne czasopism internetowych z zakresu nauk humanistycznych.

Studentki natomiast uwzględniły powyższe kryteria, przy czym najwięcej studentek wskazało kryterium czytanie systematyczne czasopism internetowych z zakresu nauk humanistycznych (11,5%).

Poza zewnętrznymi kryteriami selekcji informacji internetowych badano wewnętrzną selekcję treści internetowych dokonywaną przez studentów w toku czytania krytycznego tekstu internetowego.

Badani studenci uwzględniali różne kryteria selekcji wewnętrznej wobec czytanego tekstu internetowego, co zostało przedstawione w tabeli 2.

Tabela 2. Krytyczne czytanie tekstu internetowego w celu nauki przez studentów WSGE
(% wskazań)

L.p.	Kryteria czytania krytycznego tekstu internetowego	Studentki N=87	Studenci N=13
1.	Odnoszenie treści czytanego tekstu do posiadanej wiedzy	34,5	30,8
2.	Poszukiwanie w innych źródłach wyjaśnień kwestii niezrozumiałych, budzących wątpliwości	6,9	0
3.	Szukanie informacji dotyczących autora tekstu	16,1	0
4.	Zauważanie błędów w tekście, w tym merytorycznych	14,9	38,5
5.	Polemika z autorem tekstu	6,9	7,7
6.	Ocena tekstu	20,7	23
Suma		100	100

Analizując wyniki stosowania kryteriów typowych dla czytania krytycznego przez studentów można stwierdzić, że studenci czytają krytycznie teksty internetowe, chociaż wskazują różne kryteria. Zdecydowanie zarówno studenci jak i studentki oceniają czytany tekst. Robi to 23% badanych studentów i 20,7% badanych studentek. Drugim wskaźnikiem wewnętrznej selekcji czytanego tekstu jest odnoszenie treści czytanego tekstu do posiadanej wiedzy, w przypadku studentów wynosi to 30,8%, zaś w odniesieniu do studentek stanowi to 34,5% badanych. Trzecim wskaźnikiem wewnętrznej selekcji była polemika z autorem tekstu. Zarówno studenci (7,7%) jak i studentki (6,9%) niezbyt często wskazywali na to dość istotne kryterium, co potwierdziło hipotezę, że teksty internetowe studenci czytają krytycznie, ale poziom tegoż czytania krytycznego jest niezbyt wysoki.

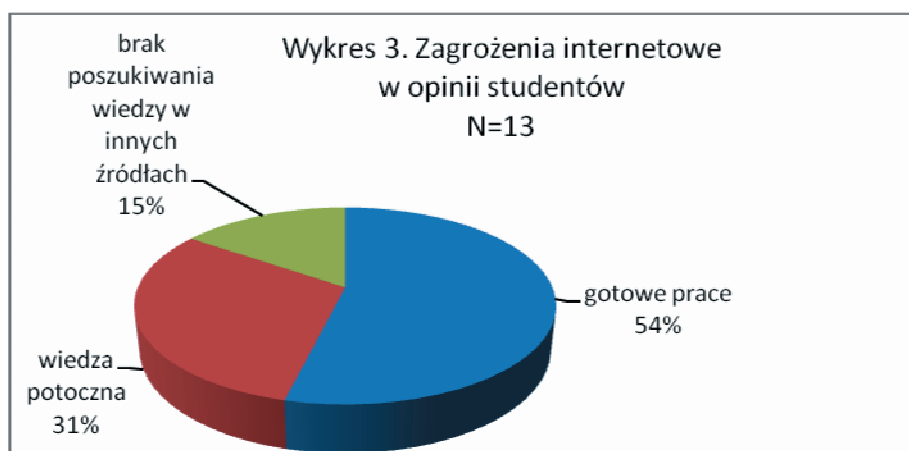
Kolejnym badanym problemem była kwestia pozyskiwania gotowych prac z Internetu przez studentów. Nie jest tajemnicą, że studenci czynią to od dawna, chociaż zmienia się sposób pozyskiwania tych prac. W XIX znany pisarz S. Żeromski jako student pisał swoim kolegom tzw. gotowce, ściągali i nieźle na tym zarabiał. Obecnie można łatwiej zdobyć potrzebną pracę, wystarczy Internet. Zagadnienia etyczne, prawne (prawo autorskie) wiążące się z tym problemem, mogą stanowić zupełnie inny obszar badań. W przedstawianym badaniu starano się określić skalę niepokojącego zjawiska.

Badani studenci deklarowali, że sporadycznie pozyskują prace z Internetu 46,2%; nie pozyskują takich prac 23,%; często oraz bardzo często pozyskują takie prace 15,4%.

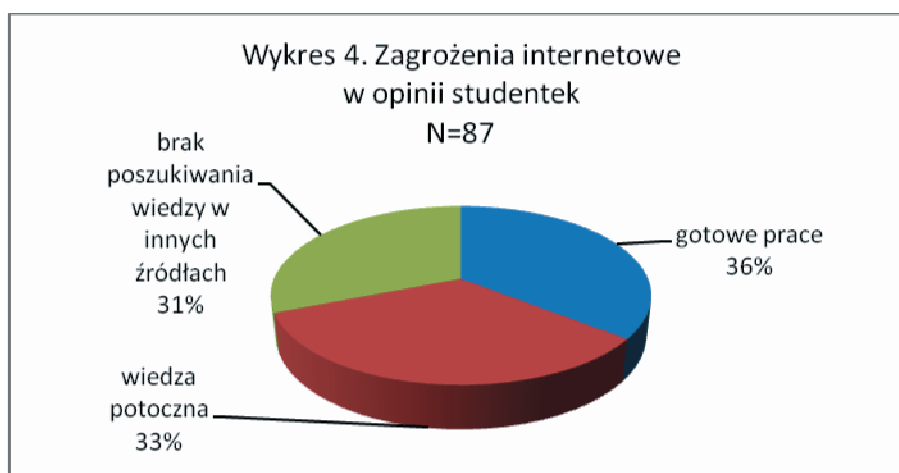
Badane studentki twierdziły, że nie pozyskują gotowych prac z Internetu 36,8%; sporadycznie 43,7% oraz często 13,8% i b. często 5,7 % pozyskują takie prace. Zatem w świetle tych badań studentki w mniejszym zakresie ściągają gotowe prace w toku studiów aniżeli studenci.

Zagrożenia internetowe w odniesieniu do studiowania są szczególnie niebezpieczne. Jak przedstawiono powyżej mogą dotyczyć różnych form selekcji informacji internetowych i pozyskiwania gotowych prac. W każdym przypadku ograniczają samodzielność intelektualną studentów, nie sprzyjają ich kreatywności i niweczą sens studiowania. Studenci mają taką refleksję.

Badani studenci jako zagrożenia internetowe związane ze studiowaniem deklarowali: możliwość pozyskiwania prac z Internetu 53,8% pozyskiwanie wiedzy bardziej potocznej niż naukowej z zakresu pedagogiki 30,8%, brak potrzeby poszukiwania w innych źródłach wiedzy 15,4%



Badane studentki za zagrożenia internetowe uznały: możliwość pozyskiwania gotowych prac z Internetu 36 %, pozyskiwanie wiedzy bardziej potocznej niż naukowej 33 %, brak potrzeby poszukiwania wiedzy w innych źródłach 31 %.



Z przeprowadzonego sondażu wynika, że badani studenci mają świadomość zagrożeń internetowych, jednak nie zawsze chcą unikać tych zagrożeń np. pozyskując często gotowe prace z Internetu.

Podsumowanie

Student nie powinien studiować nie korzystając z Internetu. Jest to konieczność, której nie należy poddawać w wątpliwość. Trzeba jednak mieć świadomość zagrożeń internetowych niezależnie od ich zasięgu i specyfiki. Ten aksjomat dotyczy zarówno studentów jak i wykładowców.

THE PROBLEM OF THE INTERNET THREATS IN ACADEMIC EDUCATION

The dissertation includes the notion concerning the Internet threats in the academic education. There are two attitudes of researchers who deal with that issue: the first, critical one - negating advantages of the Internet as a source of information and the other, moderate one - assuming the need of proper use of the Internet. Different kinds of the Internet threats have been indicated. Research conclusions, being the subject of the Internet threats of students from various universities, e.g. University of Science and Technology, Jagiellonian University, Academy of Economy, Alcide de Gasperi University of Euroregional Economy in Józefów, have been discussed. The results claim that the surveyed students

are addicted to the Internet in a minimal extent, they are aware of the threats concerning the Internet as an educative tool, nevertheless they do not use it properly because they do not use suitable Internet information selection.

Literatura

1. *Pedagogika@ środki informatyczne i media* (pod red. M. Tanasia), Warszawa-Kraków 2005.
2. J. Gajda, *Media w edukacji*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2003.
3. K. Majgier, *Internet jako przestrzeń edukacyjna*, Przegląd Psychologiczny, 2000, 43.
4. P. Wallace, *Psychologia Internetu*, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2001.
5. R. Tadeusiewicz., *Ciemna strona Internetu*, WSZA, Zamość 1999.
6. L. Haber, *Spółeczeństwo informacyjne. Wizja czy rzeczywistość?* AGH, Kraków 2004.